

Broj: 03/2
Sarajevo, 2.4.2014.

PREDSTAVNIČKOM DOMU
DOMU NARODA

02.04.2014
01,02-50-14-200/14-5 S

Predmet: Dostava Izvještaja o radu Komisije za 2013. godinu i Plana rada Komisije za 2014. godinu

Poštovani,

U skladu sa čl. 50 Poslovnika Predstavničkog doma i čl. 44. Poslovnika Doma naroda, u prilogu vam dostavljam Izvještaj o radu Zajedničke komisije za nadzor nad radom OSABiH (u daljem tekstu: Komisija) u 2013. godini, koji je Komisija usvojila na svojoj 16. sjednici održanoj 29.1.2014. godine. Na istoj sjednici Komisija je usvojila i Plan rada za 2014. godinu, te vam isti također prilažem.

S poštovanjem,

Predsjedavajući Komisije
Amir Fazlić

Prilozi:

- Izvještaj o radu Zajedničke komisije za nadzor nad radom OSABiH za 2013. godinu
- Plan rada Zajedničke komisije za nadzor nad radom OSABiH za 2014. godinu

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**ДОМ НАРОДА
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ**

Зједничка комисија за надзор над радом
Обавјештајно-безбједносне агенције
Босне и Херцеговине

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

**DOM NARODA
PREDSTAVNIČKI DOM/ZASTUPNIČKI DOM**

Zajednička komisija za nadzor nad radom
Obavještajno-sigurnosne agencije
Bosne i Hercegovine
Zajedničko povjerenstvo za nadzor nad radom
Obavještajno-sigurnosne agencije
Bosne i Hercegovine

Број: 03/2 /13
Сарајево, 2013. године

**ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ
ЗАЈЕДНИЧКЕ КОМИСИЈЕ
ЗА НАДЗОР НАД РАДОМ ОБАБиХ
ЗА 2013. ГОДИНУ**

Сарајево, децембар 2013.

САДРЖАЈ:

1.	УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	3
2.	АКТИВНОСТИ КОМИСИЈЕ У 2013. ГОДИНИ	3
	a. Законодавне активности	4
	b. Разматрање материјала који проистичу из законом утврђених надлежности и осталих аката	6
	c. Надзорне посјете и радни састанци из надлежности Комисије	8
2.1.	ПРИСУСТВО ОБУКАМА, РАДИОНИЦАМА, КОНФЕРЕНЦИЈАМА И ОКРУГЛИМ СТОЛОВИМА	8
2.2.	СТУДИЈСКЕ ПОСЈЕТЕ И ПРОГРАМИ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО УСАВРШАВАЊЕ У ИНОСТРАНСТВУ	9
2.3.	САРАДЊА СА ОБАВЈЕШТАЈНО-БЕЗБЈЕДНОСНОМ АГЕНЦИЈОМ БиХ И ДРУГИМ ДОМАЋИМ ИНСТИТУЦИЈАМА..	9
2.4.	МЕЂУНАРОДНЕ АКТИВНОСТИ КОМИСИЈЕ	10
3.	РЕЗИМЕ	12

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Надлежности Заједничке комисије за надзор над радом Обавјештајно-безбједосне агенције Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Комисија), утврђене су у одредбама Закона о Обавјештајно-безбједосној агенцији БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 12/04, 20/04, 56/06 и 12/09), Закона о заштити тајних података БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 54/05 и 12/09), те пословницима оба Дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.

Поред наведених прописа, Комисија се руководи и властитим Пословником и Правилником о заштити тајних података, те релевантним прописима које доноси Државни безбједносни орган. Комисија у свом раду такође настоји да уважи и принципе садржане у Заједничкој вањској и безбједносној политици ЕУ (ЦФСП), односно у њеном дијелу који се конкретније односи на подручје рада Комисије, тј. Заједничкој одбрамбеној и безбједносној политици (ЦСДП). Такође се у обзир узимају и обавезе БиХ у смислу НАТО аспирација Босне и Херцеговине, тј. обавезе дефинисане кроз ИПАП, МАП и Безбједносни споразум између БиХ и НАТО. Коначно, Комисија при раду има у виду и обавезе које проистичу из других међународних споразума које је Босна и Херцеговина потписала или им приступила (попут безбједносних споразума потписаних између БиХ и ЕУ, БиХ и ОЕБС, и сл.).

Комисија је у једном дијелу 2013. године имала проблема у раду због блокаде институција (ЈМБГ протест), који је одложио дводневну тематску сједницу на којој је Комисија планирала да детаљно прође кроз текст новог Закона о заштити тајних података који је у цијелости припремљен и само је чекао коначно усаглашавање међу члановима Комисије, прије упућивања у даљу парламентарну процедуру. Комисија је намјеравала да се појави у улози предлагача закона, због тога што радна група Савјета министара која је била задужена за израду новог текста већ више од двије године није урадила ништа. Протести испред зграде ПСБИХ најалост су се надовезали на период колективног годишњег одмора и тиме је Комисија изгубила замах који је имала. Након паузе поново смо актуелизирали рад на тексту новог Закона и очекујемо да ћемо нови текст упутити на Домове у првом тромјесечју 2014. године.

Такође смо крајем 2013. године први пут забиљежили и појаву проблема са кворумом за рад Комисије, којих раније нисмо имали. У ранијем периоду сједницама је константно присуствовало просјечно по 10 чланова, што је високо изнад границе кворума. Међутим, у овој години неколико појава негативно се одразило на кворум, укључујући и мање-више редовно избивање двојице чланова (Јовичић и Бећировић) из здравствених разлога.

И поред горњих проблема, успјели смо у 2013. години одржати 8 сједница, што је значајно повећање у односу раније извјештајне периоде. Још 3 сједнице биле су планиране, али се због недостатка кворума и осталих горе описаних проблема нису одржале. На концу, у складу с чланом 50. Пословника Представничког дома и чланом 44. Пословника Дома народа, у наставку подносим Домовима детаљан Извјештај о раду Заједничке комисије за надзор над радом ОБАБиХ за 2013. годину.

2. АКТИВНОСТИ КОМИСИЈЕ У 2013. ГОДИНИ

Заједничка комисија за надзор над радом ОБАБиХ конституисана је 7.7.2011. Том приликом за чланове Комисије именовани су:

из Представничког дома:

1. Мирсад Мешић
2. Славко Јовичић
3. Амир Фазлић
4. Дарко Бабаљ
5. Маго Фрањичевић, и
6. Др Мирсад Ђугум;

те из Дома народа:

1. Др Нермина Капетановић
2. Хасан Бећировић
3. Стјепан Крешић,
4. Јосип Мерџо
5. Сташа Кошарац, и
6. Крстан Симић.

За предједавајућег је тада именован **Др Мирсад Ђугум**, а за његове замјенике **г. Сташа Кошарац** (први замјеник) и **г. Јосип Мерџо** (други замјеник). Од дана 29.2.2012., госп. Мерџо је на мјесту другог замјеника предједавајућег Комисије замијенио **г. Мартин Рагуж**, а од дана 20.12.2012. госп. Мирсада Ђугума је на мјесту предједавајућег Комисије замијенио **г. Амир Фазлић**.

4

Током извјештајног периода, тј. током 2013. године, Комисија је реализовала сљедеће активности:

- **9 сједница Комисије**, на којима је разматрано укупно 45 тачака дневног реда, или просјечно 5 тачака по сједници;
- **више радних састанака** с представницима домаћих и међународних институција, одржаних у БиХ;
- **2 конференције**, једна одржана у БиХ, а друга (међународна) у Црној Гори
- **1 посјета на међународном плану** (долазна, у БиХ).

Током извјештајног периода Комисија је у оквиру својих надлежности пратила рад различитих органа и институција извршне власти (ОБАБиХ, ДСО, Министарство безбједности, Министарство одбране, предједавајући Савјета министара БиХ, Савјет министара БиХ, итд.).

а. Законодавне активности

Комисија је током 2013. године у даљу процедуру прослиједила **један** приједлог закона (тј. Приједлог закона о измјени Закона о заштити тајних података БиХ,

предлагача Савјета министара). Било је планирано урадити више, чак се и појавити у улози предлагача закона у овој години, али се то нажалост због различитих вањских фактора који су утицали на рад Комисије показало као немогуће.

Закони који су били предвиђени за разматрање у оквирима надлежности Комисије (односно предлагање измјена и допуна истих које се тичу послова и органа из надлежности Комисије) су слједећи:

1. Закон о ОБАБиХ
2. Закон о заштити тајних података БиХ
3. Закон о ревизији институција БиХ,
4. Закон о јавним набавкама, те
5. Закон о одбрани БиХ.

Што се тиче **Закона о заштити тајних података БиХ**, вршили смо редован надзор над његовом примјеном, укључујући и проактиван приступ обављању надзорних посјета, по заprimљеним представкама. Активирали смо и питање осигурања услова за законит рад Комисије (прописно заштићена сала за састанке, адекватне просторије за Подрегистар тајних података које штити ПСБиХ, итд.), и можемо рећи да је у односу на раније године, у 2013. на овом пољу направљен помак напријед, при чему истичемо подршку за ове активности добијену од стране секретара Заједничке службе, који се и лично ангажовао на рјешавању наведених питања. На нашу ургенцију састављен је Правилник о заштити тајних података у ПСБиХ, који је пред усвајањем (чека се достава Мишљења од стране Министарства безбједности, као надлежног за овакве подзаконске акте).

При Канцеларији секретара Комисије формиран је Подрегистар тајних података које штити ПСБиХ, и успостављен функционалан пријем, обрада и похрана повјерљиве поште за ПСБиХ. Секретар Комисије именован је за безбједносног службеника ПСБиХ, и већ је у том својству обавио немали број задатака, који се нису тicali искључиво послова наше Комисије, већ се радило о различитим активностима из домена примјене Закона о заштити тајних података у ПСБиХ (од састављања горе поменутог Правилника, преко савјетодавне улоге руководству Секретаријата за одржавање повјерљиве сједнице Дома и других аспеката примјене Закона о заштити тајних података, па до руковања повјерљивом поштом која улази или излази из ПСБиХ, и подршке Истражној комисији ПД у тзв. „случају Мехмедовић“, када је због природе задатака првобитно именовани секретар Истражне комисије замијењен секретаром наше Комисије). Истичем да су се све горње активности колегија секретаријата, као и нашег секретара, десиле након поновљених иницијатива и ургенција Комисије, које су кренуле још од мандата претходног предсједавајућег др. Ђугума, али су тек одскора наша настојања уродила плодом, при чему желим поздравити труд и преданост рјешавању ових питања од стране побројаних упусленика Секретаријата.

По нашим сазнањима, за потребе примјене Закона о заштити тајних података у оквиру ПСБиХ за идућу годину су предвиђена и одређена финансијска средства, која вјероватно неће покрити све потребе, али су свакако добродошла, и то ће бити први

пут да се ПСБиХ конкретно посвети овим питањима „у властитом дворишту“. Поздрављамо овакав развој догађаја и остаћемо посвећени праћењу ситуације. Први слиједећи пројекат, који не захтијева финансијска издвајања, али је битан из угла послова Комисије, је праћење усвајања измјена у Пословницима Домова, које је радној групи за њихову дораду упутила Комисија.

Крајем године, умјесто опсежног и детаљног приједлога измјена постојећег Закона о заштити тајних података који је требала припремити посебна радна група Савјета министара, пред Комисијом се нашао приједлог измјена Закона у само једном члану (који уређује питање безбједносних провјера над судијама и тужиоцима). Комисија је овај приједлог размотрила као обавезну тачку, те га је и једногласно подржала, будући да су и у тексту новог закона који припрема сама Комисија, биле предвиђене исте измјене. Подвлачимо да се не ради о „политичком ставу“ Комисије, а још мање о „притиску политике на правосуђе“, како су ове измјене неријетко називане у медијима, већ их је Комисија планирала уврстити у нови текст Закона као једну од препорука извршних органа који проводе Закон, а који су пред Комисијом небројено пута поменули ово питање као један од крупних проблема у раду.

Наиме, у више наврата смо извјештавани о чињеници да се тужилаштвима и судовима не могу у складу са Законом упутити повјерљиви акти, будући да немају сертификоване подрегистре за пријем тајних података, нити су упосленици тих органа безбједносно провјерени. За безбједносне агенције то је значило да, како сами не би прекршили одредбе Закона, морали су сваки акт упућен правосуђу декласификовати, чиме се поништава и обавеза чувања тих података као тајних, што је олакшало прослијеђивање различитих осјетљивих информација медијима и другим неовлашћеним лицима (није постојао страх од санкција за одавање/злоупотребу тајног податка). Једнако тако, судови и тужилаштва нису у могућности да произведу ни властите тајне податке, односно да класификују неки документ у складу са Законом (додијелити му степен тајности и чувати га као такав), јер за то не испуњавају законске услове (мада се то у пракси дешава).

Комисија је досада из бројних разлога „гледала кроз прсте“ када се ради о овом проблему, али је 7 година након усвајања Закона заиста било довољно да се сваки орган прилагоди provedби Закона и организацијски и финансијски и на сваки други начин. Такође, подвлачимо и да је Комисија дошла до сазнања да један број извршних органа не просљеђује све податке судовима и тужилаштвима, правдајући то управо неиспуњавањем услова из чл. 66. Закона, а што јесте законски предуслов за просљеђивање тајног податка, и при чему Комисија може само да констатује да при одбијању просљеђивања податка заправо јесте испоштован Закон. Другим ријечима, измјене које је предложио Савјет министара, и амандмани које ће у другој фази разматрања Закона предложити Комисија, неће онемогућити приступ тајним подацима за судове и тужилаштва, већ ће напротив, ове измјене отклонити досадашње „сиве зоне“ и додатно олакшати и ојачати рад правосуђа, како у општем смислу, тако и у смислу приступа тајним подацима.

Што се тиче Закона о ОБАБиХ и Закона о ревизији институција БиХ, већ смо раније установили да су ова два закона међусобно контрадикторна, те да их је

потребно дорадити (отклонити нејасноће и контрадикторности). Ради се прије свега о овлаштењу ревизора да приступи свим подацима, увијек и свугдје, на што по Закону о ревизији у институцијама БиХ има право, са једне стране; те са друге стране, о потреби ОБАБиХ да одређене податке у одређеном моменту не уступи или прикрије, из разлога заштите тајности својих операција, на што по Закону о ОБАБиХ има право. Ове измјене нисмо успјели да формално размотримо (као конкретан Приједлог измјена закона) добрим дијелом због отпора који је било каквим промјенама долазио од стране ОСАБиХ.

Што се тиче **Закона о одбрани БиХ**, Комисији је од стране представника Министарства одбране скренута пажња на недоречености и недостатке у Закону о одбрани, који блокирају даљи рад Министарства на активностима из надлежности Комисије. Ради се о незграпном преводу нацрта закона са енглеског језика у којем су одређени термини преведени на начин који на службеним језицима БиХ не значе ништа, или представљају нејасне ознаке (нпр. „војно обавјештавање“ умјесто „војно-обавјештајни“ и сл.). На Комисију је апеловано и да са своје стране учини што може (анимира Савјет министара и министра одбране) да се донесе Правилник о раду Војно-обавјештајног рода, будући да његово непостојање онемогућава рад одговарајућег сектора у Министарству одбране и такође, узрокује немогућност сертификавања подрегистра за размјену тајних података са НАТО Савезом, као и друге активности директно изведене из Закона о заштити тајних података БиХ.

Присуство министра одбране на сједници на којој смо разматрали годишњи извјештај Министарства одбране о безбједносним дозволама искористили смо да подвучемо значај овог питања, и са задовољством констатујемо да је од 9. до 13. децембра 2013. Сектор за обавјештајне послове Министарства одбране, уз асистенцију НАТО Штаба Сарајево и подршку од стране министра, организовао четвородневну, врло детаљну радионицу на тему израде овог документа, и тиме смо оптимисти и у погледу његовог коначног усвајања.

Што се тиче **Закона о јавним набавкама**, Комисија је упозната са проблемима који се јављају због немогућности да се у складу са постојећим законом организује и проведе тзв. „безбједносни тендер“, односно да се проведе и примијени поступак тзв. „индустријске безбједносне провјере“. Ради се о провјери правних лица (предузећа) приликом јављања на класификовани тендер, нпр. за набавку специјалне полицијске опреме и слично. Сва потребна законска одређења и дефиниције већ постоје у Закону о заштити тајних података, но Закон о јавним набавкама не препознаје ту чињеницу. Најједноставније рјешење постојеће ситуације било би да се цијело поглавље о индустријској провјери из ЗОЗТП „премјести“, односно угради у Закон о јавним набавкама.

Такође, након што смо у више наврата разговарали о проблему одавања тајних података медијима и другим неовлаштеним лицима, установили смо и да је из садашњег **Кривичног закона БиХ** избрисан члан 225. који је уређивао питање „Одавање службене тајне“. Ово је проблем којем ће Комисија без одлагања посветити

пажњу у наредној години, тако што ће се ранији термин „службена тајна“ примјерити садашњем термину „тајни податак“ и садашњој класификацији (у складу са чл.86. Закона о заштити тајних података), те упутити приједлог за враћање овог члана у текст Кривичног закона, са одговарајућим санкцијама.

Коначно, са жаљењем смо констатовали да је **Закон о парламентарном надзору**, који је предложила Заједничка комисија за одбрану и безбједност, одбијен на Дому, јер смо били директно заинтересовани за његову судбину. Крајем године приликом разматрања хапшења једног од чланова Парламента, као и кроз рад других Истражних комисија које је ПСБиХ формирала (за утрошке донација, за испитивање незаконитости у раду Управе за индиректно опорезивање, итд.), показало се пресудним за успјешан рад таквих комисија да „иза леђа“ имају такав један Закон, који би детаљно прописао и њихов начин рада, и обавезе других органа јавне управе спрам свих комисија ПСБиХ, а посебно истражних. Недостатак јасних процедура и дефиниције обавеза свих укључених у процесу пред комисијама показали су се као погубни за ефикасан комисијски рад.

б. Разматрање материјала који проистичу из законом утврђених надлежности и осталих аката

Кад је ријеч о актима који немају законодавни карактер, Комисија је у извјештајном периоду разматрала, усвојила, примила к знању и по потреби упутила у даљу процедуру следеће акте:

1. Извјештај о раду Заједничке комисије за надзор над радом ОБАБиХ за 2012. годину;
2. План рада Заједничке комисије за надзор над радом ОБАБиХ за 2013. годину;
3. Извјештај о раду Савјета министара БиХ у дијелу који се односи на надлежности Заједничке комисије за надзор над радом ОБАБиХ;
4. Годишњи извјештај предсједавајућег Савјета министара БиХ о активностима ОБАБиХ
5. Годишњи извјештај о извршеном оперативном и техничком надзору у области заштите тајних података у 2012. години.
6. Извјештај Министарства одбране БиХ о издатим безбједносним дозволама у Министарству одбране и Оружаним снагама БиХ за 2012. годину
7. Извјештај Министарства безбједности БиХ о издатим безбједносним дозволама у 2012. години
8. Годишњи извјештај о извршеној ревизији у ОБАБиХ, достављен од стране Канцеларије за ревизију институција БиХ.
9. два полугодишња Извјештаја Главног инспектора ОБАБиХ о рјешавању жалби поднесених против Агенције.
10. Приједлог буџета ОБАБиХ за 2014. годину
11. Извјештаји и информације ОБАБиХ о конкретним појединачним питањима на која је Комисија тражила одговор или изјашњење.
12. Кореспонденција (достава информација) на тражење Суда БиХ

13. На адресу Комисије пристигло је и неколико представки које се тичу рада ОБАБиХ, упућених од стране различитих правних и физичких лица (грађана, владиних и невладиних организација). Рад на овим предметима још је у току, изузев оних за које је установљено да Комисија није надлежна за поступање.
14. Различите усмене и писане информације предсједавајућег или колегија Комисије, о састанцима са домаћим и међународним тијелима.

Планом рада Комисије било је предвиђено и разматрање Годишње платформе о обавјештајно-безбједносној политици БиХ, која је прописана у чл. 7. став (1) алинеја 5. Закона о Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ. Као и ранијих година (Платформа је Комисији посљедњи пут достављена 21.3.2011.), поново смо суочени са занемаривањем ове обавезе, како од стране Савјета министара који је дужан да је припреми, тако и од стране Предсједништва БиХ које је дужно да је одобри и достави Парламенту. У немогућности да након бројних покушаја анимирамо извршну власт на благовремену припрему овог акта, тренутно разматрамо друге опције (измјене Закона које ће ово питање уредити на ефикаснији начин).

Што се тиче осталих аката које разматрамо, примјетан је пораст ефикасности у достави и одговорима Комисији на различите ургенције, тражење информација, и сарадњу са другим органима власти уопште. Поздрављамо овај тренд и са своје стране ћемо учинити све да га одржимо и до краја мандата Комисије. Напомињемо међутим да и поред благовремене доставе писаних информација, и даље биљежимо тренд неодазивања на сједнице надлежних министара.

Примјера ради, Извјештаји о издатим безбједосним дозволама три пута су скидани са дневног реда сједнице, скупа са годишњим Извјештајем о раду Савјета министара (у дијеловима који су у надлежности Комисије), због неодазивања министара безбједности и одбране. Истичемо да смо се по овом питању писмено обратили Домовима за продужење рока за разматрање Извјештаја, и охрабрени смо подршком коју смо у том смислу добили од оба Дома, јер је очито да и сами Домови имају исти проблем с члановима Савјета министара.

Подвлачимо да се овај проблем већ дужи низ година појављује у раду ПСБиХ, те апелујемо на Домове да са своје стране учине додатни напор на осигуравању присуства предлагача и извјестилаца на сједницама ПСБиХ и њених радних тијела.

с. Надзорне посјете и радни састанци из надлежности Комисије

Комисија у извјештајном периоду није обавила ниједну надзорну посјету, између осталог и из разлога што је у извјештајном периоду појачана активност сарадње са извршним органима, посебно онима из безбједносног сектора, у оквиру сједница Комисије, односно, руководиоци које би у склопу надзора посјетила Комисија, неколико пута су се по различитим питањима појављивали пред Комисијом, и пружили тражене информације на начин који је омогућио да на крају не буде потребе за „теренски рад“. Тако је у 2013. години Комисија у више наврата, једном и на посебној

тематској сједници, обавила детаљан разговор и консултације са слиједећим представницима извршних органа:

- директор ОБАБиХ, Алмир Цуво
- генерални инспектор ОБАБиХ, Иван Ћосић
- директор Државне агенције за истраге и заштиту (СИПА), Горан Зубац
- Министар унутрашњих послова ФБиХ, Предраг Куртеш
- Директор Федералне Управе полиције, Драган Лукач
- замјеник директора Полиције РС, Нијаз Смајловић
- Шеф Полиције Брчко дистрикта, Горан Лујић
- директор Службе за послове са странцима, Драган Мектић
- ревизор у Уреду за ревизију институција БиХ, Неџад Хајтић
- помоћник министра безбједности БиХ за заштиту тајних података, Мате Милетић
- помоћник министра одбране БиХ за обавјештајна питања, Маринко Шиљековић.

Побројани руководиоци одазивали су се Комисији са једним бројем потребних сарадника, овисно о разматраном питању, тако да није било потребе да Комисија додатно одлази на лице мјеста како би се додатно обавијестила, мада су посјете биле планиране, и мада су горњи руководиоци и сами упутили позив Комисији да их посјети, „охрабрени позитивним ставом Комисије и жељом да се одређена питања коначно ријеше“.

10

2.1. ПРИСУСТВО ОБУКАМА, РАДИОНИЦАМА, КОНФЕРЕНЦИЈАМА, СЕМИНАРИМА И ОКРУГЛИМ СТОЛОВИМА

Комисија је у извјештајном периоду учествовала на следећим активностима као из наслова:

1. Конференција на тему „Актуелно стање безбједности у БиХ“, одржана у Зеници, 7.2.2013.
2. Регионална конференција на тему „Парламентарни надзор над радом владе и извршних органа – методе и баријере“, одржана у Бечићима, Црна Гора, 24.-26.4.2013.

Комисија је била позвана и на један број других сличних догађаја, попут специјалистичког семинара о заштити тајних података у организацији Државног безбједносног органа, али су се овај и други позиви директно поклапали са терминима сједница Домова, те смо били принуђени да их одбијемо.

Комисија у 2013. години није одржала ниједну радионицу у властитој организацији.

2.2. СТУДИЈСКЕ ПОСЈЕТЕ И ПРОГРАМИ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО УСАВРШАВАЊЕ У ИНОЗЕМСТВУ

Комисија у извјештајном периоду није обавила **ниједну** студијску посјету ван граница БиХ.

2.3 САРАДЊА С ОБАВЈЕШТАЈНО-БЕЗБЈЕДНОСНОМ АГЕНЦИЈОМ БИХ И ДРУГИМ ДОМАЋИМ ИНСТИТУЦИЈАМА

Чланом 19. Закона о Обавјештајно-безбједносној агенцији Босне и Херцеговине утврђено је да Комисија врши надзор над законитошћу рада ОБАБиХ. Ова законска обавеза испоштована је у мјери у којој је Комисија то била у могућности да учини.

Као што је раније наведено, промјена у односу на раније периоде је да се Комисија активније састајала са другим тијелима из безбједносног сектора (осим ОБА-е), те чињеница да је појачана кореспонденција Комисије са Судом БиХ.

2.4 МЕЂУНАРОДНЕ АКТИВНОСТИ КОМИСИЈЕ

Комисија је у извјештајном периоду припремила долазну посјету словачке сродне комисије, међутим преко амбасаде смо у задњи трен обавијештени да због „непредвиђених политичких обрата у земљи“ нису у могућности да дођу. Других посјета ни у БиХ, ни ван БиХ, није било.

При томе истичемо примјетно смањен ангажман међународне заједнице (у односу на раније периоде) у контактима са Комисијом. Подсећања ради, раније су контакти са НАТО Штабом, ОЕБС Мисијом, ДЦАФ-ом, УСАИД-ом, НУПИ-јем и Амбасадом САД били редовни и овим каналима се одвијао добар дио процеса у међународној, понекад чак и домаћој, сарадњи Комисије (ове су институције давале подршку за организовање семинара у БиХ, студијске посјете ван БиХ, експертну предавачку или савјетодавну подршку, и слично). Сада је обим ове подршке и, чини се, интереса међународне заједнице уопште, увелико смањен, али желимо истаћи да то не сматрамо значајнијим проблемом.

Штавише, са једне стране смо сами иницирали довођење међународног уплива у рад Комисије у законске оквире, у чему смо и у успјели (раније су свакој сједници Комисије присуствовали неки или сви од наведених страних организација), а са друге стране, кад је ријеч о програмима обуке (семинарима и слично), Комисија је и овдје сама заузела став да инсистира да се све врсте едукације обављају у БиХ, и са што је могуће мање путних трошкова, ноћења, дневница, и слично. Истичемо да смо се овог става досљедно држали још од мандата прошлог председавајућег, др. Ђугума, који је први увео овај тренд у раду Комисије. Сви чланови тада су једногласно подржали овакав приједлог, и тог се става држимо и даље.

3. РЕЗИМЕ

Анализом побројаних активности може се закључити да је Комисија током 2013. године интензивирала свој рад, и у добром дијелу реализовала активности и обавезе које су јој стављене у задатак релевантним законима и подзаконским актима.

Комисија је од свог формирања до данас константно настојала да унаприједи властите капацитете и обавијештеност, како би квалитетније допринијела поштивању и примјени Закона о заштити тајних података БиХ и остваривању ефикасног надзора над Обавјештајно-безбједносном агенцијом БиХ и другим тијелима која нам спадају у надлежност. Сматрамо да смо овај циљ остварили.

Предложили смо Домовима један број закључака, од којих су неки подржани а неки нису, и позивамо Домове да убудуће активније подрже властита радна тијела, будући да не можемо очекивати квалитетнију сарадњу од Савјета министара и других извршних органа, ако нисмо у стању осигурати подршку за напоре Комисије ни у властитом Дому.

Као и досад, посветили смо један дио времена упознавању са принципима Заједничке вањске и безбједносне политике ЕУ (ЦФСП), односно Заједничке одбрамбене и безбједносне политике (ЦСДП). Једнако тако, имали смо у виду и обавезе БиХ у смислу НАТО аспирација Босне и Херцеговине, тј. обавезе дефинисане кроз ИПАП, МАП и Безбједносни споразум између БиХ и НАТО, те различите обавезе које проистичу из других међународних споразума које је Босна и Херцеговина потписала или им приступила (попут безбједносних споразума потписаних између БиХ и ЕУ, БиХ и ОЕБС, итд.). Ова смо питања размотрили посебно у пољу баланса између заштите личних података и индивидуалних слобода, наспрам потреба за заштитом тајних података, те у питањима која су у одређеним моментима рада Комисије била актуелна, попут начина на који је ријешено питање безбједносних провјера за раднике правосуђа у земљама ЕУ, које нам је било потребно при разматрању посљедњег приједлога за измјене домаћег Закона о заштити тајних података.

У наставку су наведена питања која су била предмет пажење Комисије, а која још нису ријешена:

1. Потпуна примјена и поштовање одредби Закона о заштити тајних података БиХ.

- a. неадекватна систематизација радних мјеста унутар Министарства безбједности (у Државном безбједносном органу/ДСО) и Министарству одбране (у Сектору за обавјештајно-безбједосне послове). Систематизације морају уважавати одредбе ЗОЗТП и релевантне директиве НАТО-а и Одлуке Савјета Европе. У Министарству одбране као проблем је констатовано и недоношење Правилника о раду Војно-обавјештајног рода.
- b. неадекватно формулисање инспекцијског надзора који проводи ДСО

- c. нејасноће, контрадикције и недоречености у једном броју закона и подзаконских аката, прије свега кад је ријеч о Закону о ревизији у институцијама БиХ и члану 9. Закона о одбрани БиХ.
- d. неунифициране праксе у раду различитих државних органа, кад је ријеч о руковању тајним подацима и размјени или достављању истих, и неадекватно поштовање законских одредби у смислу дефинисања безбједносних подручја, резервних локација, поступака за уништавање тајних података и других безбједносних процедура.
- e. недостаци у јединственом приступу и поштивању одредби о физичкој и информатичкој заштити података и локација, прије свега у подрегистрима, који још увијек чекају на сертификацију од стране ДСО.
- f. споро или непотпуно испуњавање обавеза које за БиХ произилазе из МАП-а и ИПАП-а, што кочи или онемогућава даљи напредак БиХ у смислу њених НАТО аспирација.
- g. брисање члана 225. из Кривичног закона БиХ.

Комисија ће у наредном периоду путем надзорних и радних посјета настојати да у директном контакту са руководиоцима и овлаштеним представницима органа извршне власти у БиХ, исте анимира на ефикаснију примјену Закона о заштити тајних података БиХ. Исто вриједи и за ПСБиХ (потребно је донијети Правилник ПСБиХ о заштити тајних података, те низ других аката и мјера, попут осигурања адекватно заштићених просторија за рад Комисије и Канцеларије секретара, итд.)

Комисија је установила да је степен примјене ЗОЗТП у органима јавне управе у БиХ, иако непотпун, ипак задовољавајући. С тим у вези Комисија ће наставити пружање подршке Државном безбједносном органу и свим другим тијелима којима Комисија у оквиру својих надлежности може помоћи у остваривању овог циља.

2. **Пуни демократски парламентарни надзор над Обавјештајно-безбједносном агенцијом БиХ.** У сврху реализације овог циља одржавали смо сталан контакт са руководством ОБАБиХ, те се на друге начине обавјештавали о потенцијалним или актуелним проблемима у њиховом раду и начинима на које Комисија може утицати на отклањање установљених проблема. Подржали смо одређене пројекте капиталних улагања које је предложила ОБА, а чији је циљ био смањивање трошкова најма једног броја просторија и логистички проблеми који се притом јављају из угла заштите тајних података у «туђим» просторијама. Преостали крупни проблеми којима ћемо у даљем периоду посветити детаљну пажњу су:

- a. кашњење у достављању законом прописаних материјала на разматрање Комисији, посебно кад је ријеч о материјалима које достављају Предсједништво БиХ и Савјет министара. Ова кашњења узрокују озбиљне посљедице на рад ОБАБиХ, која је принуђена у недостатку Годишње платформе о обавјештајно-безбједносној политици БиХ радити

на основу прошлогодишњих или чак старијих Платформи, што њен рад чини у најбољем случају, полулегалним.

- b. контрадикције у одредбама Закона о ревизији у институцијама БиХ и Закона о ОБАБиХ. Због међусобно опречних одредби, ОБАБиХ из године у годину не може добити позитивно мишљење ревизије, иако нам је од стране саме Канцеларије за ревизију потврђено да у дијелу документације у који ревизори остваре увид не постоје ни најмањи проблеми, односно да ОБАБиХ заправо предњачи у квалитету и садржају поднесеног материјала, у односу на све друге институције у БиХ.

Комисија је у циљу отклањања горњих недостатака подузела један број активности, укључујући анализу начина на који су ова питања ријешена у другим земљама, и одржавање једног броја радно-консултативних састанака са тијелима укљученим у одређене процесе од интереса за Комисију. Наставак активности подразумијеваће приступање измјенама закона за које је Комисија утврдила да уносе забуну у процесу међуагенцијске сарадње.

Основни преглед статистичких показатеља о раду Комисије током 2013. године је како слиједи:

број одржаних сједница	8
број радних састанака	7
број тачака дневног реда	45
учешће на семинарима и конференцијама	2

14

Комисија је у извјештајном периоду разматрала:

приједлози закона	1
извјештаји и информације	22
одлуке	0
усвојени закључци	15
остали акти	6

Комисија ће и у наредном периоду настојати да активно допринесе пуној спроведби Закона о заштити тајних података БиХ и остваривању пуне демократске контроле над радом Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ, те благовремено вршити и друге задатке из своје надлежности.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ КОМИСИЈЕ

Амир Фазлић

